

ภาคผนวก

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดหลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบ
ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไข
แห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนซึ่งมิใช่ลูกจ้าง
พ.ศ. 2537

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2537

เป็นที่ปี 49 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภท
ของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์
ทดแทนของผู้ประกันตนซึ่งมิใช่ลูกจ้าง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 175 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และมาตรา 40 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 จึงทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์ และ
อัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไข
แห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนซึ่งมิใช่ลูกจ้าง พ.ศ. 2537”

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชกฤษฎีกานี้

“ผู้ประกันตน” หมายความว่า ผู้ซึ่งจ่ายเงินสมทบอันก่อให้เกิดสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

“เงินสมทบ” หมายความว่า เงินที่จัดเก็บจากผู้ประกันตนตามพระราชกฤษฎีกานี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานประกันสังคมหรือสำนักงานประกันสังคมจังหวัดแล้วแต่กรณี

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ลักษณะ 1

บททั่วไป

หมวด 1

เงินสมทบ

มาตรา 5 ให้ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นรายปี ภายในสิ้นเดือนมกราคมของทุกปีตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

การจ่ายเงินสมทบในครั้งแรก ให้ผู้สมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบให้แก่สำนักงานให้เสร็จสิ้นภายในเดือนถัดจากเดือนที่เลขานุการหรือผู้ซึ่งเลขานุการมอบหมายแจ้งให้ทราบ โดยจ่ายเงินสมทบเฉลี่ยตามส่วนของจำนวนเงินสมทบทั้งปี ตั้งแต่เดือนที่บุคคลดังกล่าวมีฐานะเป็นผู้ประกันตนจนถึงเดือนธันวาคมของปีนั้น

ผู้ประกันตนซึ่งไม่จ่ายเงินสมทบภายในระยะเวลาที่กำหนดในวรรคหนึ่ง หรือผู้สมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนซึ่งไม่จ่ายเงินสมทบภายในระยะเวลาที่กำหนดในวรรคสอง

ให้ถือว่าไม่ประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนหรือจะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนต่อไปแล้วแต่กรณี ตั้งแต่เดือนที่ไม่จ่ายเงินสมทบ

ลักษณะ 2

ประโยชน์ทดแทน

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 6 ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา 16 มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ดังต่อไปนี้

- (1) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร
- (2) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ
- (3) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

มาตรา 7 ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา 6 ต่อเมื่อมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามในวันที่ขึ้นสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน ดังต่อไปนี้

- (1) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์
- (2) ไม่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533
- (3) ไม่เป็นผู้ทุพพลภาพ
- (4) ไม่เป็นโรคตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมประกาศกำหนด

การขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มิสิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น และให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาสั่งการโดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา 16 มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีใดกรณีหนึ่ง ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และ

ในเวลาเดียวกันนั้นมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้
ในกรณีเดียวกัน ให้มีสิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนดังกล่าวได้เพียงกรณีเดียว

ประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งที่เป็นตัวเงิน ถ้าผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมี
สิทธิได้รับไม่มาขอรับภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ให้ประโยชน์
ทดแทนนั้นตกเป็นของกองทุน

มาตรา 8 เพื่อประโยชน์ในการคำนวณระยะเวลาที่จะก่อให้เกิดสิทธิได้รับ
ประโยชน์ทดแทนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้ ถ้าผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบ
ภายในระยะเวลาที่กำหนดในมาตรา 5 ทุกปีติดต่อกัน ให้นับระยะเวลาทุกช่วงเข้าด้วยกัน

มาตรา 9 ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา 16 แล้วแต่กรณี ไม่มีสิทธิได้รับ
ประโยชน์ทดแทน เมื่อปรากฏว่าการทุพพลภาพหรือการตายนั้น

(1) เกิดขึ้นเพราะเหตุที่ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา 16 จงใจก่อให้เกิดขึ้น
หรือยินยอมให้ผู้อื่นก่อให้เกิดขึ้น

(2) เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงานให้แก่ นายจ้างหรือกิจการที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่ง
พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ตามทางการที่จ้าง ในกรณีที่ผู้ประกันตนเป็น
ลูกจ้างของนายจ้างหรือกิจการดังกล่าว

มาตรา 10 สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนสิ้นสุดลงเมื่อ

(1) ลาออกจากความเป็นผู้ประกันตนโดยแสดงความจำนงต่อสำนักงาน

(2) ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

(3) ความปรากฏต่อสำนักงานว่าผู้ประกันตนแจ้งข้อความหรือแสดงหลักฐานเกี่ยวกับ
คุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามในการสมัครเป็นผู้ประกันตนในสาระสำคัญอันเป็นเท็จ

ประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับอยู่แล้ว ก่อนที่สิทธิได้รับ

ประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนจะสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ประกันตนยื่นคำขอรับ
ประโยชน์ทดแทนได้ตามมาตรา 7 วรรคสอง

หมวด 2

ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

มาตรา 11 ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร สำหรับตนเองหรือคู่สมรสต่อเมื่อได้เป็นผู้ประกันตนมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าเดือนติดต่อกัน ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้ง

ภายใต้บังคับมาตรา 10 ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรยังคงมีอยู่ต่อไปจนถึงวันสิ้นปีของผู้ประกันตนได้ออกเงินสมทบ

มาตรา 12 ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และอัตราที่สำนักงานประกาศกำหนด

หมวด 3

ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

มาตรา 13 ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ ต่อเมื่อได้เป็นผู้ประกันตนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามสิบหกเดือนติดต่อกัน

มาตรา 14 ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ ได้แก่

- (1) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการตรวจวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นเพื่อให้ผลของการทุพพลภาพบรรเทาหรือมีสภาพดีขึ้น และให้หมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องใช้ หรือวัตถุที่ใช้หรือทำหน้าที่แทนหรือช่วยอวัยวะที่ทุพพลภาพด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่สำนักงานประกาศกำหนด
- (2) เงินทดแทนการทุพพลภาพในอัตราร้อยละห้าสิบของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่ผู้ประกันตนนั้นมี

สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพครั้งแรกคุณด้วยสามสิบเป็นเกณฑ์คำนวณ โดยให้ได้รับเป็นเวลาสิบห้าปีนับแต่เดือนที่ทุพพลภาพ

ถ้าผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย สิทธิในการได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณี ทุพพลภาพให้เป็นอันระงับในงวดถัดไป

มาตรา 15 ในกรณีที่คณะกรรมการการแพทย์วินิจฉัยว่าการทุพพลภาพของ ผู้ประกันตนได้รับการฟื้นฟูจนมีสภาพดีขึ้นแล้ว ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการ มอบหมายพิจารณาสั่งลดเงินทดแทนการทุพพลภาพตามมาตรา 14 (2) ได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

เมื่อได้มีการลดเงินทดแทนการทุพพลภาพตามวรรคหนึ่งไปแล้ว ถ้าต่อมาในภายหลัง คณะกรรมการการแพทย์วินิจฉัยว่าการทุพพลภาพนั้นมีสภาพเสื่อมลงไปจากที่เคยวินิจฉัย ไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งเพิ่มเงินทดแทน การทุพพลภาพไม่เกินจำนวนเงินทดแทนการทุพพลภาพที่เคยได้รับในครั้งแรกได้

หมวด 4

ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

มาตรา 16 ถ้าผู้ประกันตนถึงแก่ความตายภายหลังจากเดือนที่ผู้ประกันตนได้ออก เงินสมทบ ให้บุคคลดังต่อไปนี้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย เป็นค่าทำศพ จำนวนหนึ่งร้อยละของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง แรงงานตามลำดับ คือ

- (1) บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหน้าที่ระบุให้เป็นผู้จัดการศพ และได้เป็นผู้จัดการศพ ผู้ประกันตน
- (2) คู่สมรส บิดา มารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนที่มีหลักฐานแสดงว่าเป็น ผู้จัดการศพผู้ประกันตน
- (3) บุคคลอื่นที่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตายเพราะอุบัติเหตุ ให้บุคคลตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีตายได้ทันที

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

อัตราเงินสมทบท้ายพระราชกฤษฎีกา

เงินสมทบเพื่อประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ และกรณีตาย

ปี พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2538 ปีละ	2,880	บาท
ปี พ.ศ. 2539 ถึง พ.ศ. 2540 ปีละ	3,110	บาท
ปี พ.ศ. 2541 ถึง พ.ศ. 2542 ปีละ	3,360	บาท
ปีต่อไป	ปีละ	3,360 บาท

หมายเหตุ :- พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนซึ่งมิใช่ลูกจ้าง พ.ศ. 2537 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 111 ตอนที่ 49 ก ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2537

ประกาศสำนักงานประกันสังคม
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีทุพพลภาพ

ด้วยคณะกรรมการการแพทย์ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 2/2536 เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2536 กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณากรณีทุพพลภาพและคณะกรรมการประกันสังคม ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 11/2536 เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2536 ให้ความเห็นชอบแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 19 (4) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 สำนักงานประกันสังคมจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กรณีที่ผู้ประกันตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานเป็นเหตุให้สูญเสียอวัยวะ หรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะอย่างถาวรในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าผู้ประกันตนทุพพลภาพ โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคมเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย คือ

- (1) มือทั้งสองข้างขาด
- (2) แขนทั้งสองข้างขาด
- (3) มือข้างหนึ่งกับแขนข้างหนึ่งขาด
- (4) มือข้างหนึ่งกับขาข้างหนึ่งขาด
- (5) แขนข้างหนึ่งกับเท้าข้างหนึ่งขาด
- (6) แขนข้างหนึ่งกับขาข้างหนึ่งขาด
- (7) สูญเสียลูกตาทั้งสองข้างหรือสูญเสียตาข้างหนึ่งกับสูญเสียสมรรถภาพ

ในการมองเห็นร้อยละเก้าสิบขึ้นไป หรือเสียความสามารถในการมองเห็นตั้งแต่ 3/60 หรือมากกว่าของตาอีกข้างหนึ่ง หรือสูญเสียสมรรถภาพในการมองเห็นร้อยละเก้าสิบขึ้นไป หรือสูญเสียความสามารถในการมองเห็นตั้งแต่ 3/60 หรือมากกว่าของตาทั้งสองข้าง

(8) โรคหรือการบาดเจ็บของไขสันหลัง เป็นเหตุให้มือหรือแขนทั้งสองข้าง มือข้างหนึ่งกับแขนข้างหนึ่ง มือข้างหนึ่งกับขาอีกข้างหนึ่ง หรือแขนข้างหนึ่งกับขา หรือเท้าอีกข้างหนึ่งหรือขาทั้งสองข้างกับการขยับถ่ายปัสสาวะ อูจจาละ สูญเสียสมรรถภาพโดยสิ้นเชิง

(9) โรคหรือการบาดเจ็บของสมอง เป็นเหตุให้สูญเสียความสามารถของอวัยวะของร่างกายจนไม่สามารถประกอบกิจวัตรประจำวันที่ทำเป็นได้ และต้องมีผู้อื่นมาช่วยเหลือดูแล

ข้อ 2 ในกรณีการพิจารณาวินิจฉัยนอกเหนือจากหลักเกณฑ์กรณีทุพพลภาพตามข้อ 1 ในส่วนกลางให้คณะกรรมการประโยชน์ทดแทนในคณะกรรมการการแพทย์เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัย ในส่วนภูมิภาคให้คณะกรรมการประกันสังคมจังหวัดในคณะกรรมการประกันสังคมเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยและแจ้งให้คณะกรรมการการแพทย์ทราบ

ข้อ 3 ให้ผู้อำนวยการกองประสานการแพทย์และฟื้นฟูสมรรถภาพ มีอำนาจในการตีความวินิจฉัยปัญหา และกำหนดวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศนี้

ข้อ 4 ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม 2536 เป็นต้นไป
ประกาศ ณ วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2536

อำพล สิงห์โกวินท์

(นายอำพล สิงห์โกวินท์)

ประธานกรรมการการประกันสังคม

บรรณานุกรม

เอกสารภาษาไทย

หนังสือ

- กระทรวงการคลัง. การปฏิรูประบบกองทุนบำเหน็จบำนาญภายใต้กรอบเอเปค. กรุงเทพมหานคร: สมาคมการประกันสังคมระหว่างประเทศ, 2543.
- จิราภรณ์ เกสรสุจริต. วิเคราะห์ฐานค่าจ้างเพื่อกำหนดเงินสมทบของผู้ประกันตนโดยสมัครใจ (มาตรา 39). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2545.
- ธีระ ศรีธรรมรักษ์. กฎหมายแรงงาน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.
- นิคม จันทรวาทูร. กฎหมายประกันสังคม แนวคิด พัฒนาการ และก้าวแรกของการดำเนินงานในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.
- เพ็ชรา ถาวรระ. รายงานการศึกษาดูงานเรื่อง ระบบบำนาญประเทศไทยญี่ปุ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2543.
- ศักดิ์ศรี บริบาลบรรพตเขตต์. ระบบความมั่นคงทางสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.
- สำนักงานประกันสังคม. 10 ปี ประกันสังคม. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2543.
- สุดาศิริ วศวงศ์. กฎหมายคุ้มครองแรงงาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2543.
- อาร์กัย พรหมณี และสุชาดา ชีเจริญ. รูปแบบการประกันสังคมกรณีชราภาพที่เหมาะสม. นนทบุรี: สำนักงานประกันสังคม, 2542.

บทความ

วิชัย โธสุวรรณจินดา. “การแก้กฎหมายประกันสังคม.” ใน เอกสารประกอบการสัมมนา
สมาคมกฎหมายแรงงาน, หน้า 1-33. กรุงเทพมหานคร: สมาคมกฎหมายแรงงาน, 2535.

วิทยานิพนธ์

จตุพร โค้วอาศัย. “มาตรการทางกฎหมายในการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพ-
ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม: กรณีศึกษาผู้ประกอบการอาชีพอิสระเก็บของเก่าขาย.”

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2548.

ทรงพล โลหะมาศ. “ปัญหาการเป็นผู้ประกันตนของแรงงานนอกระบบตามกฎหมาย
ประกันสังคม.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต,
2551.

วีรนุช วรพันธ์. “มาตรการทางกฎหมายในการจัดสวัสดิการและคุ้มครองความปลอดภัย
ในการทำงานแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม: ศึกษากรณีอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้าง.”

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2551.

วีรนุช วรพันธ์. “มาตรการทางกฎหมายในการจัดสวัสดิการและคุ้มครองความปลอดภัย
ในการทำงานแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม: ศึกษากรณีผู้ประกอบการมอเตอร์ไซค์
รับจ้าง.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2550.

สมเจตน์ เรื่องเพิ่มพูน. “การขยายประโยชน์ทดแทนแก่ผู้ประกันตนตามกฎหมายประกันสังคม.”

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2549.

เอกสารอื่น ๆ

คณะผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารประกันสังคม รุ่นที่ 4. “รายงานการศึกษา
งานการประกันสังคม.” ณ ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศมาเลเซีย, 2543.

ฐนันต์ศักดิ์ บวรนนท์กุล, แนวทางการขยายคุ้มครองประกันสังคมแก่ผู้ประกันตน
ซึ่งมิใช่ลูกจ้าง [Online]. Available URL: [http://www.senate.go.th/web-senate/
research49/topic5.htm](http://www.senate.go.th/web-senate/research49/topic5.htm), 2554 (เมษายน, 10).

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533.

พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545.

พระราชกฤษฎีกา กำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน . . . พ.ศ. 2537.

ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ.

